

Väkivalta-, kiusaamis-, häirintä- ja syrjintätilanteiden seuranta ja jälkituki

Sopikaa, kuka vastaa säännöllisestä seurannasta.

- Luokanopettaja, luokanvalvoja, vkhs-vastuhenkilö tai joku muu tehtävään nimetty henkilö

Toimi näin:

- Seuraa tilannetta riittävän usein ja jatka seurantaa riittävän kauan.
  - Ensimmäisen kuukauden ajan viikoittain, seuraavan kuukauden ajan joka toinen viikko ja sen jälkeen tarpeen mukaan. Alakoulussa tilannetta voi havainnoida aluksi jopa päivittäin.
- Järjestä erilliset seurantatapaamiset kaikkien osapuolten kanssa. Järjestä yhteistapaaminen vain, jos kiusatuksi joutunut oppilas ja hänen huoltajansa sitä toivovat. Tee arvio aina tapauskohtaisesti ja osapuolten ikä-/kehitystaso huomioiden.
  - Selvitä kaikilta osapuolilta, onko kiusaaminen tai muu epäasiallinen käytös jatkunut. Selvitä myös, onko edellisessä tapaamisessa tehty sopimus pitänyt.
  - Varmista kiusatuksi joutuneen kokemus turvallisuudesta koulussa ja koulumatkoilla.
- Kirjaa seurantatapaamisesta/-tapaamisista jokaiselle osapuolelle erillinen *Muistio kiusaamistilanteista - Kiusaamistilanteen seuranta* (voit hyödyntää samaa tekstiä ja muokata sitä).
  - Kirjaa lomakkeelle vain ko. tapaukseen liittyviä tietoja; ei terveystietoja tai muita arkaluontoisia asioita.
- Mikäli kiusaaminen ei ole jatkunut, jatka seurantaa yllä kuvatun mukaisesti.
- Mikäli kiusaaminen on jatkunut ja teko täyttää jonkin rikoksen tunnusmerkit (esim. pahoinpitely tai jokin seksuaalirikos), tee rikosilmoitus ja tee lastensuojeluilmoitus. Jos kyseessä on teko, joka täyttää lastensuojelulaki 25 §:n ilmoitusvelvollisuuden, tee lastensuojeluilmoitus.
  - Konsultoi tarvittaessa Ankkuripoliisia, lastensuojelua tai Keski-Suomen sovittelutoimistoa.
- Määrätkää asianmukaiset seuraamukset (PoL 35-36 §).
- Arvioi tapahtumien ja keskustelujen pohjalta kaikkien osapuolten sekä ryhmän tuen tarve. Sovi yksilöllisistä ja yhteisöllisistä tukitoimista opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisten kanssa.
  - Pyydä huoltajilta lupa monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen ja/tai yksilökohtaisen opiskeluhoillon tukeen, mikäli et ole sitä vielä tehnyt.
  - Jos jollekin osapuolelle todetaan tarve monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen, laaditaan opiskeluhoillon kertomus (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 19-20 §).
- Kutsu huoltajat yhteiseen tapaamiseen tai järjestä osapuolille erilliset tapaamiset.
  - Pyydä tapaamiseen oppilas, huoltaja, kiusaamisen selvittelystä vastaavat henkilöt sekä tilannekohtaisesti harkiten muu monialainen verkosto kuten rehtori, kuraattori, kasvatusohjaaja, koulunuorisonohjaaja, ankkuritiimin edustaja, ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön koordinaattori tai vkhs-toimintamallin koordinaattori.
  - Sopikaa yhdessä yksilöllisistä pedagogisista tuen järjestelyistä koulupäivien aikana, esim. istumajärjestys, työskentely oppitunneilla, siirtymätilanteet, välitunnit ja ruokailu.
  - Vakavissa tai pitkittyneissä konflikteissa tai kodin ja koulun välisen yhteistyön ollessa haastavaa, ohjaa osapuolet ja huoltajat koulun ulkopuolisiin tukipalveluihin, kuten Ankkuritoiminta, MLL:n Selviytyjät-vertaisryhmä, perheiden sosiaalipalvelut, perheneuvola, sovittelu, Tukipysäkki kiusaamisasioissa tai muu perhekeskustoiminta.
- Kirjaa keskustelun pääkohdat ja sovitut asiat Wilmaan *Muistio kiusaamistilanteista - Kiusaamistilanteen seuranta*.
- Määrätkää asianmukaiset seuraamukset (PoL 35-36 §), kuten kasvatuskeskustelu, jälki-istunto, kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen.
- Jos kiusaaminen jatkuu tukikeinoista huolimatta, opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa käyttää perusopetuslain 6 § mukaista oikeutta määrätä kiusaamiseen syyllistyneelle oppilaalle toinen lähikoulu.